

HET MOET NU ANDERS

HET ANTWOORD VAN DE SP OP DE KREDIETCRISIS

november 2008

www.sp.nl

Foto: Suzanne van de Kerk

‘WEZENLIJKE VERANDERINGEN KUNNEN NIET UITBLIJVEN’

Een interview met Agnes Kant

Verschillende mensen hebben de huidige crisis de afgelopen weken “het gelijk van de SP” genoemd. De wereldwijde dominantie van het neoliberalisme, de vrijwel totale vrijheid van de markt, is immers een van de hoofdorzaken van de crisis en de SP waarschuwt al jaren voor die vernietigende kracht van een onbegrensd kapitalisme. Toch is SP-fractieleider Agnes Kant niet triomfantelijk over het behalen van dat gelijk door haar partij. “Wij weten wie er door deze crisis het hardst worden getroffen. Het water staat altijd het eerst aan de lippen bij de mensen die onderaan de ladder staan.”

DE ARMSTEN WORDEN HET HARDST GETROFFEN DOOR DE CRISIS, ZEG JE. MAAR VOORALSNOG HEBBEN TOCH ALLEEN AANDEELHOUDERS EN BANKIERS LAST VAN DE CRISIS?

“Verlies is een risico dat de aandeelhouder neemt. Maar de pensioenfondsen beleggen ook in aandelen. Zij beleggen het geld uit uw spaarpot in aandelen. Dat zijn beleggingen die door de crisis aanzienlijk minder waard zijn geworden. De kans bestaat dat de pensioenen volgend jaar niet meegroeien met de prijsstijgingen. Ook is het mogelijk dat de premies voor pensioenen omhoog moeten om de spaarpot gevuld te houden. En het is ook nog helemaal niet duidelijk of al die redingen van banken door de overheid de belastingbetaler, ons dus, inderdaad geen geld gaan kosten. Mogelijk onttaardt de crisis in een recessie. Bedrijven zien hun orders teruglopen en steeds meer tijdelijke contracten van werknemers worden niet verlengd. Ik vrees dat de werkloosheid weer zal groeien en mensen beter op hun portemonnee moeten letten. Dat is zuur, vooral voor de mensen die het vóór de crisis al niet breed hadden.”

WAT MOET ER VOLGENS DE SP GEBEUREN?

“We hebben een plan met dertig maatregelen opgesteld. Het zijn voorstellen om de economie en financiële wereld zo te hervormen dat een crisis kan worden voorkomen. Dat is vooral gericht op de toekomst, maar ook in de aanpak van de huidige crisis willen we dat er zaken veranderen. En we willen dat er snel een parlementaire enquête komt. Er moeten lessen getrokken worden uit deze crisis.”

GOED, MAAR HOE ZIET DIE HERVORMING VAN HET FINANCIËEL-ECONOMISCH STELSEL VAN DE SP ERUIT?

“We zijn de afgelopen twintig jaar in de ban geraakt van het harde Amerikaanse aandeelhouderskapitalisme. Er is een cultuur gepromoot waarin kortetermijnwinst en het aandeelhoudersbelang centraal staan. Meer markt en minder overheid was jarenlang het motto. Wij willen een socialere en meer duurzame economie. Meer het belang van de mensen als leidraad nemen, in plaats van alles laten bepalen door het kortetermijnbelang van de aandeelhouders.”

DAT KLINT MOOI, MAAR WELKE CONCRETE STAPPEN MOETEN DAARVOOR GEZET WORDEN?

“Bazen van grote ondernemingen worden nu in de vorm van bonussen, aandelen en opties beloond voor een kortetermijnresultaat. Deze prestatiebeloningen voor topbestuurders moet worden afgeschaft. Die extra beloningen, bovenop hun vaak riant salarissen, ontmoedigen investeringen in duurzaamheid en stabiliteit op

lange termijn. Een grote investering, die zich pas na jaren terugbetaalt, gaat immers ten koste van het jaarresultaat en op die manier van de bonus van de topman. En we moeten natuurlijk af van de financiële sprinkhanen. En nog iets. Laat de helft van de raad van commissarissen direct door de werknemers aangewezen worden. De mogelijkheden van de algemene vergadering van aandeelhouders om de raad van commissarissen te ontslaan moet worden beperkt.”

JE HAD HET OVER SPRINKHANEN?

“Ja, de opkoopfondsen of *private equity* fondsen. Die fondsen hebben nu vrij spel om in Nederland bedrijven op te kopen, een snelle winst te maken en ze daarna diep in de schulden achter te laten. De Nederlandse overheid geeft – weliswaar onbedoeld – zelfs belastingsubsidie voor deze praktijken. Dat moet natuurlijk worden veranderd.”

‘NAAST DE KREDIETCRISIS ZIEN WE OOK CRISES OP ANDERE TERREINEN: HET VOEDSEL, DE ENERGIE, HET KLIMAAT’

ALS HET AAN DE SP LIGT GAAT HET IN DE TOEKOMST DUS WEZENLIJK ANDERS?

“Zeker. Partijen als het CDA, VVD en PvdA denken dat er na wat correcties – een code hier en wat toezicht daar – wel op dezelfde voet kan worden doorgegaan. Gezien de omvang van deze crisis kan dat natuurlijk niet en dat zullen wij te duidelijk maken. Wat ons betreft gaat de overheid hier nu niet alleen de brokken opruimen die het neoliberalisme gemaakt heeft, maar ook zorgen dat dit nooit meer kan gebeuren. Wezenlijke veranderingen kunnen niet uitblijven. Naast deze kredietcrisis zien we ook crises op andere terreinen: het voedsel, de energie, het klimaat, de armoede in de wereld. Al die crises houden verband met elkaar. De wereld en zijn bewoners zijn te kostbaar om ze over te laten aan het altijd zeer beperkte oogmerk van het grote geld. Voor velen is deze crisis een echte *eye-opener*. Men ziet nu in dat landen samen moeten werken aan een toekomst waarin ‘de mens’ centraal staat en niet langer ‘de markt’ – oftewel het kapitaal en de multinationals – de alles bepalende factor is.”

8. Er moet onderzocht worden of er meer wettelijke mogelijkheden kunnen komen om bankiers persoonlijk aansprakelijk te stellen, en te vervolgen, voor het willens en wetens misbruiken van het financiële systeem voor eigen gewin.

9. Er moeten internationale afspraken worden gemaakt over schaalverkleining van banken om te grote machtsconcentraties in de financiële wereld te voorkomen. Sommige banken zijn zo groot dat er twijfel bestaat of het land waar het hoofdkantoor staat zo'n bank wel kan redden als die in problemen komt.

10. Nieuwe financiële producten moeten voortaan getoetst worden voordat zij op de markt worden gebracht, zoals dat ook gebeurt met nieuwe geneesmiddelen.

11. Op de Nederlandse markt moet toezicht worden gehouden door de Nederlandse toezichhouders. Nu is iemand bijvoorbeeld afhankelijk van het IJslandse toezicht wanneer hij een rekening heeft bij een bank van een IJslandse bank. Het toezicht moet plaatsvinden in het land waar de handel plaatsvindt, niet in het land waar het hoofdkantoor van de bank staat.

12. Er moet een einde worden gemaakt aan de situatie dat kredietbeoordelaars financieel afhankelijk zijn van de financiële instelling die ze beoordelen.

13. Toezichhouders zoals de Nederlandsche Bank moeten steekproefsgewijs onderzoek doen naar de *ratings* die de kredietbeoordelaars aan producten en organisaties hebben gegeven.

14. Banken mogen geen constructies meer buiten de boekhouding houden. Risico's van banken moeten ook zichtbaar zijn voor buitenstaanders.

15. De internationale reserve-vereisten voor banken moeten omhoog. Uit de kredietcrisis blijkt dat de verplichte minimum-vereisten te laag zijn om een diepe crisis als deze te voorkomen.

16. Er komt een uitbreiding van de meldingsplicht voor zeggenschap of het hebben van een financieel belang. Ook het economisch belang in een onderneming, zoals bijvoorbeeld het ‘recht’ om te kopen waarvan men gebruik kan maken (optie), moet worden gemeld.

17. De maximale hypotheeknormen moeten worden aangescherpt en voortaan door de overheid zelf worden vastgesteld.

VERSTERKING VAN HET RIJNLANDSE MODEL

18. De doorgeschoten macht van de aandeelhouders moet drastisch worden ingeperkt. Bijvoorbeeld door de mogelijkheden van de algemene vergadering van aandeelhouders om de raad van commissarissen te ontslaan, te beperken.

19. De helft van de raad van commissarissen moet direct door de ondernemingsraad benoemd worden (als in Duitsland).

20. Prestatiebeloningen voor topbestuurders van grote ondernemingen in de vorm van bonussen, aandelen en opties moeten binnen en buiten de financiële sector worden afgeschaft. Deze extra beloningen ontmoedigen investeringen in duurzaam-

heid en stabiliteit op lange termijn, omdat die ten koste gaan van het resultaat op korte termijn.

21. De subsidie voor financiële sprinkhanen moet worden beëindigd. Dat kan door de renteaftrek in de winstbelasting te beperken.

22. Er moet in Nederland, zoals Duitsland ook van plan is, een politieke toets (bijvoorbeeld op nationale veiligheid en publiek belang) komen voor buitenlandse staatsfondsen of staatsbedrijven die een groot belang willen nemen in een strategische onderneming.

23. De onafhankelijkheid van accountants moet worden versterkt. Accountants, of de accountantsbureaus waarvoor ze werken, mogen niet meer financieel afhankelijk zijn van de financiële instelling waar ze de boeken controleren door middel van andere opdrachten.

HET INTERNATIONAAL MONETAIR SYSTEEM

24. Een ingrijpend hervormd IMF of een nieuw op te richten *World Financial Authority* zou de bevoegdheid kunnen krijgen om een internationale reserve-munt uit te geven. Door de komst van een internationale reserve-munt kan de centrale maar destabiliserende rol van de dollar geleidelijk aan worden beëindigd

25. Er moet onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn van een internationaal

systeem van vaste wisselkoersen. Vaste wisselkoersen komen de stabiliteit van de wereldeconomie en de internationale handel ten goede.

26. Er wordt een internationale heffing op kapitaalstromen (Tobintaks) ingevoerd om de destabiliserende werking van het flitskapitaal tegen te gaan.

27. De opbrengsten van deze heffing worden gebruikt om de internationale afspraken over de bestrijding van armoede en klimaatverandering te realiseren.

28. Er komen afspraken over internationale samenwerking van de financiële toezichhouders uit de verschillende landen over het houden van toezicht op grote internationale financiële instellingen. Er komen bindende afspraken vooraf over calamiteiten rond grote internationale financiële instellingen zodat financiële autoriteiten voortaan op alles zijn voorbereid.

29. Belastingparadijzen en/of landen die het niet zo nauw nemen met financieel toezicht worden keihard aangepakt. Landen die zich niet aan minimumvereisten voor financieel toezicht of redelijke belasting heffing houden, worden op een zwarte lijst gezet.

30. Financiële instellingen mogen met landen op de zwarte lijst of financiële instellingen in die landen geen zaken meer doen.

De zakken vol, de banken leeg

GALERIJ DER SCHANDE

Een bankier moet te vertrouwen zijn. Je geeft hem je geld in bewaring en je wil dat hij daar goed op past. Je hebt er immers hard voor gewerkt. De afgelopen maanden is gebleken dat een aantal bankiers niet te vertrouwen is. Ze namen enorme risico's met ons geld en sleepten daarmee megabonussen binnen voor op hun eigen rekeningen. Nu het misgaat treden sommige bankiers af, maar hun bonussen van de afgelopen jaren nemen ze mee. De SP wil een verbod op bonussen.

DIT ZIJN DE MANNEN DIE MEGABONUSSEN OPSTREKEN VOOR HET IN DE PROBLEMEN BRENGEN VAN HUN BANKEN EN VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJEN:

Jean-Paul Votron, president-directeur van Fortis. Werd in juni 2008 door de Vereniging van Effectenbezitters bestempeld als de grootste graaier van de top van het bedrijfsleven. Verdiende vorig jaar 3,9 miljoen euro, waaronder een bonus van 2,5 miljoen. Was verantwoordelijk voor de aankoop van ABN AMRO. Moest afgelopen zomer vertrekken toen het aandeel Fortis begon te dalen. Kreeg nog een ontslagvergoeding van 1,3 miljoen mee. Fortis Nederland werd genationaliseerd.

Rijkman Groenink, voormalig president-directeur van ABN AMRO. Verkocht de bank aan Fortis. Verdiende vorig jaar het astronomische bedrag van 29 miljoen euro in salaris, bonussen, aandelen, opties en een gouden handdruk van 4,9 miljoen. Onder zijn leiding werd ABN AMRO overgenomen en opgebroken. Een jaar na zijn vertrek moest ABN AMRO genationaliseerd worden om te voorkomen dat de bank failliet ging.

Michel Tilmant, voorzitter van de Raad van Bestuur van ING. Verdiende in 2007 4,5 miljoen, waaronder een bonus van 2 miljoen euro. Dreigde het hoofdkantoor van ING te verplaatsen naar het buitenland in reactie op aanmerkingen van minister Bos op zijn hoge salaris. In oktober 2008 moest diezelfde minister zijn bank helpen met een kapitaalinjectie van 10 miljard.

Donald Shepard, tot afgelopen voorjaar bestuursvoorzitter van verzekeraar Aegon. Verdiende vorig jaar 7,3 miljoen euro, waaronder een bonus van 4,3 miljoen. Niet alleen banken hebben grote risico's genomen, ook verzekeraars komen in de problemen door hun graaibeeld. Aegon moest in oktober bij de overheid aankloppen voor een injectie van 3 miljard euro.

(Bron salarisgegevens: De Volkskrant)

NEEM NU EEN AANDEEL IN EEN BETER NEDERLAND!

En steun de strijd van de SP voor een menselijker en sociaal land en wereld.

BON OM LID TE WORDEN

JA, ik word lid van de SP. Ik machtig de SP om per kwartaal onderstaand bedrag af te schrijven van mijn rekening. Ik ontvang een welkomstgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus.

kwartaalbijdrage € 5,- (minimum) € 7,50 € 10,- € 12,50 € 15,- anders €

naam

roepnaam voorletters m/v

adres

postcode plaats

telefoon geboortedatum

e-mail rekeningnummer

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen af aan ROOD.

datum handtekening

Stuur deze bon naar:
SP, Antwoordnummer 30542, 3030 WB Rotterdam

U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (010) 243 55 40, administratie@sp.nl

het moet nu anders november 2008

'DE TIJD VAN ZELFREGULERING IN DE FINANCIËLE WERELD IS VOORBIJ'

Een interview met Ewout Irrgang

Geld op een spaarrekening staat veilig, maar alleen omdat de staat bijspringt. Grote banken als Fortis, ABN AMRO, ING gaan niet failliet, maar alleen dankzij staatsingrijpen. Zekerheid na zekerheid wordt omvergeblazen door de kredietcrisis en de overheid springt bij om de boel weer overeind te helpen. De grote vraag is hoe we voorkomen dat het in de toekomst nog ooit zo'n rommeletje wordt in de financiële wereld. Financieel woordvoerder van de SP-fractie Ewout Irrgang: "De tijd van zelfregulering in de financiële wereld is voorbij."

Foto: Bas Stoffelsen

DE SP WIL MEER TOEZICHT EN CONTROLE OP BANKEN EN DE FINANCIËLE SECTOR OM EEN NIEUWE KREDIETCRISIS TE VOORKOMEN. IS HET HUIDIGE TOEZICHT VAN DE NEDERLANDSCHE BANK (DNB) DAN NIET GENOEG?

"Kijk naar wat er gebeurt. Altijd stevig ogende banken als Fortis, ABN AMRO en ING zijn onverwacht in grote problemen gekomen de afgelopen maanden. Ruim honderdduizend Nederlanders kregen bovendien de schrik van hun leven toen Icesave, een IJslandse bank die veilig was verklaard door DNB, plotseling failliet ging en hun spaargeld verdween. Dus er zit wel iets mis in dat toezicht, zou je zeggen."

'TOETS FINANCIËLE PRODUCTEN EERST, ZOALS DAT OOK GEBEURT MET NIEUWE GENEESMIDDELEN'

HOE MOET DAT TOEZICHT DAN CONCREET WORDEN AANGESCHERPT?

"Ten eerste moet op de Nederlandse markt toezicht worden gehouden door de Nederlandse toezichthouders. Nu is iemand bijvoorbeeld afhankelijk van het IJslandse toezicht wanneer hij een rekening heeft bij een bijkantoor van een IJslandse bank. Het toezicht moet plaatsvinden in het land waar de handel plaatsvindt, niet in het land waar het hoofdkantoor van de bank staat. En we willen ook dat nieuwe financiële producten voortaan getoetst worden voordat zij op de markt worden gebracht."

WAAROM IS DAT NODIG?

"Banken en beleggers verhandelen van alles: aandelen, obligaties, maar ook bijvoorbeeld hypotheek in alle vormen en maten. Dat zijn financiële producten. Bij die hypotheek is het overigens begonnen, in de VS. Banken hadden daar massaal hypotheek verstrekt aan mensen die dat eigenlijk niet konden betalen. Toen veel van die mensen in de problemen kwamen, kregen ook de banken moeilijkheden. Helaas hadden die Amerikaanse banken ook een deel van deze hypotheek doorverkocht aan Europese banken."

MAAR ZO IETS KOOP JE TOCH NIET ALS BANK?

"Er gebeuren rare dingen in de financiële wereld. In dit geval waren de slechte hypotheek in stukjes verpakt waardoor onduidelijk was geworden om wat voor financieel product het ging en hoeveel

risico eraan zat. En dus ging een aantal Europese banken met de Amerikanen mee het schip in. Maar ook groeide het wantrouwen tussen banken aan beide zijden van de Atlantische Oceaan, wat een deel van de oorzaak van de kredietcrisis is. Daarom zeggen wij: toets die financiële producten eerst, zoals dat ook gebeurt met nieuwe geneesmiddelen. Toezichthouders kunnen onderzoek doen naar transparantie, de mogelijke risico's en maatschappelijke effecten. Producten die niet deugen of niet goed te begrijpen zijn, bijvoorbeeld vanwege een onduidelijk risicoprofiel, worden van de markt geweerd."

OKÉ, MAAR KAN EEN BANK NIET GEWOON PECH HEBBEN? OOK GEZONDE BANKEN HEBBEN HET VANWEGE DE KREDIETCRISIS NU MOEILJK.

"Je kunt je afvragen hoe gezond ze dan waren, daarom moeten alle banken hun reserves aanpassen aan oorlogstijd. Jarenlang hebben de toezichthouders toegestaan dat banken inteerden op hun reserves. Reserves zijn namelijk niet populair in de financiële wereld, dat is geld dat je stil moet laten staan en dus niet geld waarmee je mag investeren en waarmee je meer geld kunt maken. Maar omdat die reserves kleiner geworden zijn, hebben banken nu grotere moeite om de klappen van de crisis op te vangen en hebben ze in sommige gevallen zelfs hulp van de overheid nodig."

HULP VAN DE OVERHEID? NATIONALISERING BEDOEL JE DUS?

"Ja. Banken die in de problemen komen en te belangrijk zijn om failliet te laten gaan, moeten volledig worden genationaliseerd en ze moeten zo lang in overheids handen blijven als nodig is. Op die manier blijven de kosten voor de belastingbetaler het laagst en wordt het nemen van onverantwoorde risico's door banken en hun aandeelhouders niet beloond met redding door de overheid."

'OP DE NEDERLANDSE MARKT MOET TOEZICHT WORDEN GEHOUDEN DOOR NEDERLANDSE TOEZICHTHOUDERS'

www.sp.nl/geld

WIE HEBBEN HET NIET GEWETEN?

Zijn we echt door de crisis overvallen, zoals minister Bos van Financiën en meneer Wellink van De Nederlandsche Bank ons willen doen geloven? Nee, de kredietcrisis en de dreigende crisis in de 'echte' economie zijn geen natuurverschijnselen maar de uitkomst van het neoliberale denken, het marktfundamentalisme en het ongecontroleerde kapitaalverkeer. Om een herhaling van dit drama te voorkomen en lessen te trekken, is het belangrijk dat de Tweede Kamer een onderzoek instelt naar de oorzaken van de crisis. Die lessen hadden overigens al veel eerder getrokken kunnen worden. We presenteren u een stuk uit de bijdrage van Jan Marijnissen aan de Algemene Beschouwingen van september 1998:

Foto: Ari Versluis

'HET WORDT PIJNLIJK DUIDELIJK WAT DE GEVOLGEN ZIJN VAN HET MARKT-FUNDAMENTALISME'

"De laatste weken wordt weer eens pijnlijk duidelijk wat de gevolgen zijn van het neoliberale denken en het marktfundamentalisme dat ermee gepaard gaat. Er is alom onzekerheid over de economische ontwikkeling. Beursindexen gaan dan eens omhoog en dan eens omlaag. Dat leidt tot grote zenuwachtigheid op die beurzen. Het vrije en ongecontroleerde kapitaalverkeer doet nog eens een extra duit in het ongewisse zakje. De euforie over het financiële marktmechanisme, dat rozengeur en maneschijn beloofde, verstormt. Inmiddels heeft Maleisië een eind gemaakt aan het vrije kapitaalverkeer. Er gaan steeds meer stemmen op om regulerend op te treden tegenover de financiële speculanten, nu ook in Hongkong. In Frankrijk hebben Jospin en Chirac opgeroepen tot restricties voor het hijgerige kapitaalverkeer. De ernst van de crisis in Azië biedt ons de kans om de liberale clichés te slopen die al zo lang doctrine zijn, zegt de sociaal-democratische minister van financiën in Frankrijk, Dominique Strauss-Kahn. De bekende Duitse sociaal-democraat en ex-bondskanselier Helmut Schmidt hield in de Volkskrant van afgelopen zaterdag een pleidooi om het roofdierkapitalisme te temmen. Zelfs in de boezem van het IMF en de Wereldbank zijn tegenwoordig geluiden te horen die pleiten voor het beperken van de vrijheid van de wereldwijde geldstromen. Ik heb niet voor niets sociaal-democraten uit Frankrijk en Duitsland aangehaald. Graag

Foto: Patrick Post / Hollandse Hoogte

Bos, Tilmant en Wellink delen mee dat ING 10 miljard euro steun krijgt.

verneem ik van de minister-president wat zijn standpunt is in dezen en of hij van plan is het Franse standpunt te steunen."

"Geïnspireerd door het idee van oud-Nobelprijswinnaar Tobin heb ik al eens een pleidooi gehouden voor een belasting op kapitaaltransacties, als rem op de speculaties met wat tegenwoordig flitskapitaal heet. Zelfs een minimale taks van om en nabij 0,5 procent zou op wereldschaal jaarlijks een bedrag van 1000 miljard dollar kunnen opbrengen, waarmee de strijd tegen de noden op de wereld een echte impuls gegeven zou kunnen worden. Dat pleidooi wil ik vandaag graag herhalen. Om met Helmut Schmidt te spreken, 6 miljard mensen zijn belangrijker dan de buitensporige vrijheid van enkele tienduizenden handelaren en managers die zich uitleven op de geldmarkt."

"Terug naar huis, hoewel de wereld ons thuis is. Vorige week waarschuwde de secretaris-generaal van het ministerie van Economische Zaken, Sweder van Wijnbergen, dat wij hier niet veilig zijn voor het

'6 MILJARD MENSEN ZIJN BELANGRIJKER DAN DE BUITENSPORIGE VRIJHEID VAN ENKELE TIENDUIZENDEN HANDELAREN DIE ZICH UITLEVEN OP DE GELDMARKT'

crisispook dat rondwaart door de wereld. Wij hoeven geen paniek te maken om dat toch serieus onder ogen te zien. De logica van het kapitalisme is altijd geweest dat er na een aantal vette topjaren ook een aantal mindere jaren komen. De zorge-loze zelfgenoegzaamheid die de houding van velen buiten deze Kamer ook nu nog kenmerkt, doet mij daarom denken aan die ene kalkoen die aan de vooravond van Kerstmis tegen de andere zegt: wij hebben het nog nooit zo goed gehad."

BIJVOEGING VOORSTELLEN VOOR HERVORMING VAN HET FINANCIËLE STELSEL

De SP is de eerste partij die naar aanleiding van de kredietcrisis met een breed plan komt om het financieel-economisch stelsel te hervormen. Wij doen voorstellen om onder meer regels en toezicht fors aan te scherpen, de doorgeslagen aandeelhoudersmacht terug te draaien en de perverse bonussencultuur af te schaffen. De dertig voorstellen van de SP voor hervorming van het financiële stelsel staan hieronder in verkorte vorm. De uitvoerige versie tref je aan op: www.sp.nl

CRISISMANAGEMENT

1. Banken of andere financiële instellingen die in de problemen komen en te belangrijk zijn om failliet te laten gaan, worden volledig en zo lang als nodig genationaliseerd.

2. Er moet snel een nationaliseringswet komen. De overheid moet snel vergaande bevoegdheden krijgen om in noodgevallen publieke belangen te beschermen door nationalisering.

3. Er moet een parlementaire enquête komen naar de kredietcrisis.

TOEZICHT OP DE FINANCIËLE SECTOR

4. Er moet een internationale aanpak komen van grote beleggingsfondsen met veel geleend geld die enkel gericht zijn op kortetermijnrendementen, de zogenaamde hedge fondsen. Deze horen bij uitstek tot het flitskapitaal dat het internationale financiële systeem ontregelt. Door de enorme leningen die zij van banken ontvangen, zijn zij een groot gevaar voor de financiële stabiliteit in de wereld.

5. Ook op opkoopfondsen (*private equity*), die bedrijven opkopen, in de schulden

steken en soms ontmantelen ten behoeve van eigen kortetermijnrendement, dient vergelijkbaar toezicht te komen.

6. De strijd moet worden aangeboden met speculatie en marktmanipulatie. Door brieven te sturen of geruchten te verspreiden lukt het grote beleggers, zoals hedge fondsen, koersen te manipuleren en daar flink aan te verdienen.

7. Er moet streng toezicht komen op het beloningsbeleid van financiële instellingen. Hiermee moet een einde worden gemaakt aan het belonen van bankmedewerkers voor het nemen van onverantwoorde risico's.